

RAAP België - Rapport 326

Inrichting van de oeverzone langs de Zwalm Nederzwalm en Neerwelden

**Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van Maatregelen
Bureauonderzoek – 2019C282**

**Eke
2019**

Colofon

Opdrachtgever: Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
Afdeling Operationeel Waterbeheer
Raymonde de Larochelaan 1
9051 Gent (Sint-Denijs-Westrem)

Titel: Inrichting van de oeverzone langs de Zwalm, Nederzwalm en
Neerwelden
Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van maatregelen - 2019C282

Status: definitief

Datum: 29 maart 2019

Auteur: N. Struyf

Projectbegeleiding: N. Vanholme

Raadgeving: C. Ryssaert

Kaartvervaardiging: J. De Mulder

Projectcode: 2019C282

Raaproject: ZWHO01

Erkend archeoloog: RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

Bewaarplaats documentatie: RAAP België,
Begoniastraat 13
9810 Eke

Bevoegd gezag: agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BVBA
Begoniastraat 13
9810 Eke
telefoon: 09/311 56 20 - 0498/44 16 99
E-mail: raap@raap.be

© RAAP België bvba, 2019

RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Gemotiveerd advies

1.1 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Door middel van het geleverde vooronderzoek zonder ingreep in de bodem is het niet mogelijk om een gefundeerde uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites. Er kan immers niet met zekerheid worden bepaald dat op de hieronder aangegeven niveaus archeologische sporen zullen worden aangetroffen.

1.2 De aan-/afwezigheid van een archeologische site

Indien er archeologische sites aanwezig zijn, dan betreft het vondstenconcentraties uit de periode van de jager-verzamelaars. Het specifiek landschap met oeverwallen en hoger gelegen ruggen langsheen een (vlechtende) beek (en Schelde) werd immers als uitstekende locaties bevonden voor tijdelijke kampementen. Deze uitten zich als artefactensites waarbij silex, houtskool en (onverkoelde) resten kunnen aanwezig zijn. De natte omgeving zorgt daarnaast dat organische resten goed kunnen zijn bewaard.

Voor latere periodes geldt enkel een verhoogde trefkans op watergerelateerde vondsten zoals visfuiken en beschoeiing.

Door het veranderende landschape en de afzetting van alluviale pakketten is het niet geweten of er langsheen de oevers van de huidige Zwalmbeek gunstige locaties aanwezig zijn voor archeologische sites.

1.3 Impactbepaling

Binnen het projectgebied voorziet men heel wat werkzaamheden die nauwelijks invloed zullen hebben op de bodem en het bodemarchief (plaatsen van omheining en hekjes, rooien en aanplanten van bomen op de oevers).

Voor de aanleg van een wandelpad geflankeerd door twee greppels is er ook slechts een uitgraving voorzien van max. 40 cm. Omwille van deze ondiepe ingreep en het lineair karakter van deze realisatie is de impact voor het bodemarchief zeer laag.

Hetzelfde geldt voor drie hengelplaatsen van max. 5 m². De bodemingreep is max. 50 cm. Ook hier is de impact op de bodem zeer klein.

Op twee locaties voorziet men een afschuining van een binnenbocht van de beek. De verstoringsdiepte is hier dieper (tot 2m) waardoor er ook een kans is dat archeologische sites kunnen worden geraakt. Ook de oppervlakte is groter. Het gaat om 324m² en 171m². Hierbij gaat het echter niet om een rechthoekige uitgraving, maar een maanvormige talud waarbij in de punten ervan nooit een volwaardig archeologisch onderzoek zal kunnen plaatsvinden. Een deel van de uitgraving zal plaatsvinden in de bedding van de beek. Ook hier is geen archeologisch onderzoek mogelijk.

Door deze methode van aanleg verkleint het oppervlak van beide zones aanzienlijk tot ca. 160 en 110m². Deze oppervlaktes worden te klein bevonden om verder archeologisch te onderzoeken. De onderzoeksinspanning zal namelijk niet opwegen tegenover de kenniswinst dat het onderzoek zal opleveren.

2 Programma van maatregelen

Gezien er geen verdere maatregelen voorzien worden, is er geen Programma van Maatregelen nodig.

Ondanks dat er geen verdere maatregelen voorzien zijn, wordt er wel gewezen op de meldingsplicht die geldt bij de vondst van een roerend of onroerend goed met archeologische erfgoedwaarde, zoals deze omschreven wordt in Artikel 5.1.4. van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013. Dit geldt voor vondsten gedaan buiten de context van archeologisch vooronderzoek, archeologische opgravingen, of gebruik van een metaaldetector.